

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Šatku a členov senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a JUDr. Z. Ďurišovej, v právnej veci žalobcu: **M., spol. s r.o. v likvidácii, E., Bratislava, zastúpeným JUDr. L. D., CSc., 821 03 Bratislava, proti žalovanému: Č., a.s., zahraničná pobočka v SR, M., X. Bratislava, o zaplatenie 1 200 000 Sk s príslušenstvom**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 36Cb34/01-218 zo dňa 31. marca 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 36Cb34/01-218 zo dňa 31. marca 2008 **m e n í** tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 39 832,70 Eur (1 200 000 Sk) so 17,83 % úrokom z omeškania od 13. 12. 1999 do zaplatenia a 3 983,27 Eur (120 000 Sk) náhrady trov konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom žalobný návrh zamietol, žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie sumy 1 200 000 Sk s príslušenstvom z titulu finančnej ujmy, ku ktorej došlo pri výbere z účtu navrhovateľa.

Na odvolanie žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací uznesením č. k. 1 Obo 48/2006-116 zo dňa 27.marca 2007 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Poukázal, že v z doteraz vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa vyplýva, že vôbec neskúmal otázku, či pri výbere peňazí v banke nedošlo k porušeniu postupu a povinností pracovníkmi žalovaného, či títo dostatočne skúmali vierohodnosť listín predložených k výberu uvedenej hotovosti, nezaoberal sa obchodnými zvyklosťami žalovaného pri výbere peňazí účtu žalobcu, teda povinnosťami banky (jej pracovníkov) v zmysle Obchodných podmienok platných v rozhodnom období. Preto len konštatovanie súdu, že žalovaný neporušil Obchodné podmienky banky, je predčasné. V tomto smere žiadne dokazovanie súd nevykonal. Súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy. Úlohou súdu bude doplniť dokazovanie v naznačenom smere, zaoberať sa námietkami žalobcu uvádzaných v odvolaní, prípadne zadovážiť aj kompletný spis týkajúci sa bežného účtu žalobcu, vedenom v banke žalovaného, z ktorého bude zrejmá aj dispozícia z účtu majiteľa (žalobcu). Len po doplnení dokazovania v naznačenom smere možno vo veci opäť rozhodnúť.

V zmysle usmernení odvolacieho súdu doplnil dokazovanie a zistil, že z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľ uzatvoril dňa 06. 11. 1998 s odporcom zmluvu obežnom účte č. X. v zmysle ust. § 708 a nasl. Obchodného zákonníka. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú Obchodné podmienky Č., a.s., zahraničnej pobočky v Slovenskej republike (bod 5. zmluvy obežnom účte). Dňa 16. 12. 1999 došlo k výberu z účtu navrhovateľa v hotovosti vo výške 1 200 000 Sk, v pobočke odporcu na Krížnej ul. v Bratislave. Výber uskutočnil P. M., ktorý sa preukázal plnomocenstvom udeleným mu štatutárnym zástupcom žalobcu Ing. A. H..

Konateľ

žalobcu

Ing. A. H. tvrdil, že na výber peňazí z účtu žalobcu nikoho nesplnomocnil, P. M. nepozná, podal aj trestné oznámenie na neznámeho páchatel'a pre trestný čin podvodu. Bolo zistené, že bol zneužitý občiansky preukaz P. M., ktorý ho stratil a stratu oznámil. Z obsahu spisu je ďalej zrejmé, že súčasťou Zmluvy o bežnom účte nebola žiadna dohoda, ktorá by upravovala špecifické overovacie kľúče, ako osobitné postupy pri vykonávaní bankových služieb. Obchodné zvyklosti žalobcu sú v tomto prípade irelevantné a ním samým neboli dodržiavané. Výbery z bežného účtu boli realizované viacerými zamestnancami žalobcu. Navrhovateľ, resp. zamestnanci na jeho pokyn, najmenej 2 krát (19. 05. 1999 a 23. 11. 1999) vykonal nenahlásený výber, pričom tento bol

zrealizovaný a bol zaúčtovaný aj poplatok za nenahlásený výber. Z čl. 5 Obchodných podmienok Č. vyplýva, že banka nie je povinná takýto výber zrealizovať, avšak nie je tam stanovený zákaz. To znamená, že banka môže takúto výplatu zrealizovať, aj keď výber nebol nahlásený. Túto možnosť žalobca teda dva krát využil. V konkrétnom prípade, došlo dňa 10.12.1999 k telefonickému oznámeniu výberu vo výške 1 200 000 Sk, žiadateľ riadne oznámil číslo účtu, dátum výberu, ako aj výšku výberu. Dňa 13. 12. 1999 sa dostavil v zmysle oznámenia na pobočku Č. údajný pán M., ktorý predložil výberový lístok s podpisom Ing. H. ako konateľa navrhovateľa, pričom tento podpis sa zhodoval s podpisovým vzorom. Klientským pracovníkom bol upozornený na skutočnosť, že výber nemôže byť zrealizovaný bez splnomocnenia od Ing. H.. Následne bolo toto splnomocnenie predložené. Podpis splnomocňujúcej osoby - Ing. H. bol notársky overený. Ďalej bolo zistené, že v decembri 1999 o účte č. 1190800/7500 zriadenom spoločnosťou M., s.r.o. v Č., a.s., vedela a zamestnankyňa spoločnosti M., s.r.o., Z. M.. Ďalší zamestnanec spoločnosti R. M. vedel tiež o účte spoločnosti M., s.r.o., nepoznal však jeho číslo, ani názov bankovej inštitúcie, v ktorej bol predmetný účet zriadený, obidvaja títo zamestnanci nemali k uvedenému účtu spoločnosti dispozičné právo. výpovede účastníka na strane odporcu vyplýva, že z účtu navrhovateľa vyberalo viacero osôb a nielen na šeky, lebo napr. 21. 09. 1999 po zriadení šekovej knižky bolo vybratých 500 000 Sk z účtu, vybral ich Ing. Z.. Žalobca v podpisovom vzore nemal dohodnuté žiadne podmienky ani nijaký kľúč, ako bude z účtu vyberať. Keby mal, tak by sa vyberalo podľa týchto podmienok. Čo sa týka konkrétnej sumy, bol nahlásený výber a tento sa aj uskutočnil na základe predložených dokladov. Z vyjadrenia pána H. vyplýva, že pánovi M. nedôveruje, a keď sa takáto situácia vyskytla, mal zabezpečiť, aby p. M. nevedel o jeho podpisovom vzore a mal urobiť patričné opatrenia. Čo sa týka tlačiva, na základe ktorého bola vyberaná uvedená suma, toto bolo z pobočky Banská Bystrica preto, lebo došli na pobočke tlačivá, čo bolo už v spore preukázané. V zmysle usmernení odvolacieho súdu, súd vypočul svedkov: p. G. P., p. K. F. a Ing. S. (rod. B.) a predloženými dokladmi:

Zmluva

o bežnom účte zo dňa 26. 11. 1998, žiadosť o otvorenie účtu zo dňa 26. 11. 1998, doklad o podpisovom vzore, výpis z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I zo dňa 25. 11. 1998, história bežného účtu navrhovateľa, žiadosť o zaslanie kópií výpisov z účtov zo dňa 08. 09. 1999, záznam o výbere hotovosti vo výške 1 200 000 Sk a zistil tento skutkový stav veci: navrhovateľ s odporcom uzatvorili dňa 06. 11. 1998 zmluvu o bežnom účte č. X. podľa ust. § 708 a nasl. Obch. zák. Dňa 16. 12. 1999 došlo k výberu z účtu žalobcu

v hotovosti vo výške 1 200 000 Sk, v pobočke na Krížnej ul. v Bratislave. Výber uskutočnil P. M., ktorý sa preukázal plnomocenstvom, udeleným štatutárnym zástupcom žalobcu Ing. A. H.. Ing. H. uviedol, že nikoho nespĺnomocnil na výber peňazí a P. M. nepozná. Podal aj trestné oznámenie na neznáameho páchatel'a pre trestný čin podvodu. Orgány činné v trestnom konaní zistili, že bol zneužitý občiansky preukaz P. M., ktorý ho stratil a stratu oznámil. O uvedenom účte mali vedomosť zamestnanci žalobcu, a to Z. M., R. M., Ing. C. M.. Väčšinou, keď Ing. H. chcel vybrať sumu viac ako 300 000 Sk, nahlasoval výber aspoň tri dni vopred a pracovníčka banky si spätne telefonicky overovala výber, čo sa v danom prípade nestalo. Pred orgánmi činnými v trestnom konaní, vypočutí svedkovia - pracovníčky banky, zhodne uviedli, že pri výbere peňazí neboli porušené Obchodné podmienky banky a pracovníčky postupovali štandardne, ako pri iných transakciách. V časti II. článku 5 Obchodných podmienok je uvedené, že pri výbere hotovosti nad 300 000 Sk predkladá majiteľ účtu minimálne jeden deň vopred banke oznámenie o požadovanej transakcii. Pokiaľ toto oznámenie majiteľ účtu v požadovanom termíne nepredloží, nie je banka povinná v termíne požadovanom majiteľom účtu transakciu zrealizovať. V obchodných podmienkach sa neuvádza, že „nesmie“ takúto transakciu vykonať. Uvádza sa, že „nie je povinná“, ale môže vykonať takúto transakciu, aj keď majiteľ účtu vopred nepožiadala o väčší výber. Pracovníčky banky postupovali štandardne, overili podpisový vzor a ostatné náležitosti. Z článku IV článok 4 bod 1/ Obchodných podmienok vyplýva, že banka nezodpovedá za pravosť, úplnosť, platnosť a vecnú správnosť predložených dokumentov. Z uvedeného je teda zrejmé, že pracovníčky banky nie sú povinné skúmať pravosť predložených dokladov, t. j. Občianskeho preukazu, plnomocenstva a iných dokladov.

Podľa § 132 O.s.p., dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa bodu 4. zmluvy o bežnom účte, zmluvné strany berú na vedomie, že s peňažnými prostriedkami na účte, ktorý je predmetom zmluvy, sú splnomocnené disponovať len osoby, ktorých podpisy sú uvedené na formulári podpisových vzorov uloženom v banke. Podľa článku 5 bod 1/ Obchodných podmienok, majiteľ účtu má právo na kvalitné a včasné poskytovanie bankových služieb v súlade s podmienkami ich uskutočňovania. Podľa bodu 2 článku 5/ Obchodných podmienok, majiteľ účtu má právo

na ochranu peňažných prostriedkov uložených na svojom účte proti vyplateniu neoprávneným osobám alebo proti akceptovaniu príkazu cudzích osôb disponovať s peňažnými prostriedkami na jeho účte. Podľa článku 6/ povinnosti banky (bod 6) Obchodných podmienok, banka kontroluje totožnosť majiteľa osoby splnomocnenej disponovať s účtom alebo osoby splnomocnenej odovzdať príkaz pri všetkých úkonoch realizovaných osobne.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že pracovníci žalovaného vykonali všetky štandardné úkony smerujúce k overeniu správnosti údajov a následne vykonali výplatu prostriedkov v hotovosti. Výber bol nahlásený, podpis na výberovom lístku overený podľa podpisového vzoru, vyžiadané splnomocnenie (podpis splnomocňujúcej osoby sa zhodoval s podpisovým vzorom). Číslo účtu, ako aj názov účtu boli správne, suma sa rovnala sume telefonicky nahlásenej dňa 10. 12. 1999.

V zmysle čl. 6 Obchodných podmienok Č., banka neručí za pravosť podpisu a nezodpovedá za škody, ktoré vzniknú v dôsledku napodobenia alebo falšovania podpisu podľa predpisových vzorov.

V zmysle čl. 5 body 10 a 11 Obchodných podmienok Č., je majiteľ účtu povinný zachovávať mlčanlivosť o podpisovom vzore alebo iných overovacích kľúčoch dohodnutých s bankou pre akceptáciu príkazov k jeho účtu a je povinný ihneď oznamovať banke písomne všetky skutočnosti, ktoré môžu viesť k jeho bezdôvodnému obohateniu, alebo k neoprávnenému obohateniu cudzích osôb a k poškodeniu banky.

Z dokazovania vyplynulo, že žalobca si nesplnil tieto povinnosti. O existencii účtu, čísle, ako aj podpisovom vzore vedeli viacerí jeho zamestnanci. Medzi nimi aj p. R. M., ktorý najmenej tri krát vyberal z daného účtu peňažné prostriedky. S menovaným zamestnancom ukončil žalobca pracovný pomer z dôvodu pokusu o krádež peňazí z kufríka majiteľa, asi týždeň pred realizovaným výberom. Žalobca vedel o tom, že tento zamestnanec vie o existencii účtu, pozná číslo účtu, pozná podpisový vzor, a napriek tomu nevykonal žiadne kroky smerujúce k zabráneniu zneužitia týchto údajov, t.j. nezmenil podpisový vzor, nekontaktoval žalovaného za účelom dohodnutia overovacieho kľúča a ani neoznámil žalovanému tieto skutočnosti, hoci mu táto povinnosť vyplýva z vyššie uvedených bodov Obchodných podmienok Č..

Na základe takto vykonaného dokazovania má súd za to, že žalobca v tomto konaní nepreukázal vierohodne zavinenie žalovaného, ani porušenie jeho povinností. Súd preto návrh na začatie konania v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca. Poukázal, že dokazovaním pred súdom bolo zistené, že skutok (odcudzenie či výber peňazí z účtu žalobcu) sa stal tak, ako je uvedené v žalobnom návrhu a ako aj bolo zistené policajným orgánom.

Z doplneného dokazovania, výpoveďami svedkýň, pracovníčok žalovaného p. P. a p. F. vyplynulo, že tieto si už na tento konkrétny výber nespomínali či to nepamätali a ani na to, či boli odborne pripravované na svoju funkciu. Svedkyňa P. si nepamätá, že by bola poučená o tom, že v čase výberu peňazí už 7 rokov štátne notárstva neexistovali. Svedkyňa F. si rovnako nespomína, že by absolvovala odbornú prípravu smerujúcu k ochrane klienta, resp. k jeho peňazí uložených v banke. Zato však svedkyňa Strašiftáková verejne opísala formálny postup pracovníčok banky pri výbere väčšej sumy peňazí, a to aj v tomto konkrétnom prípade. Dokonca uviedla, že údajného M. upozornila, že na plnej moci Ing. H. nie je jeho overený podpis notárom, na čo údajný M. – páchatel' – odišiel z banky a vrátil sa späť aj s pečiatkou notára a následne na to boli peniaze vyplatené. Pritom však išlo o pečiatku štátneho notárstva, ktoré už boli 7 rokov zrušené. Ona však o tom nevedela a ako uvádza, ani zo strany banky na to nebola upozornená. Bezpečne vie o tom, že od jej nástupu do banky až do 13. 12. 1999 neabsolvovala žiadne školenie či inú formu prípravy, aspoň si na to nepamätá. Je nesporné, že postup pracovníčok banky v tomto konkrétnom prípade bol v zmysle Obchodných podmienok banky formálny, rutinný, bez náležitej odbornej prípravy. Napriek tomu súd v odôvodnení napadnutého rozsudku takýto postup pracovníčok banky hodnotí ako „štandardný úkon“, a že nedošlo k porušeniu Obchodných podmienok banky. Sme toho názoru, že postup pracovníčok banky bol čisto formálny a neprofesionálny, keď bola zanedbaná zo strany žalovaného ich odborná príprava. Ak by tomu tak nebolo, nedošlo by k neoprávnenému výberu peňazí a pravdepodobne by došlo aj k zadržaniu páchatel'a. Zákon o bankách ukladá bankám povinnosť obozretného postupu, a to spôsobom, ktorý nepoškodzuje záujmy vkladateľov a s využitím náležitej odbornej spôsobilosti. Postup pracovníčok žalovaného v danom konkrétnom prípade je v rozpore s takouto zákonnou povinnosťou banky. Zaujímavý je aj celkový postoj žalovaného k danému skutku, keď len veľmi neochotne spolupracoval s políciou a požadované listiny dodal zo značným odstupom

času. Úplne nepochopiteľné je však to, že skartoval kamerové záznamy v čase, keď už nepochybne vedel, že k neoprávnenému výberu peňazí došlo. Ohľadom nerešpektovania obchodných zvyklostí poukazuje na nepresnosť napadnutého rozsudku na strane 3, že obchodné zvyklosti žalobcu sú v tomto prípade irelevantné. Samozrejme, že ide obchodné zvyklosti žalovaného a v nijakom prípade nemôžu byť zanedbateľné či irelevantné.

Z uvedených dôvodov žiadame, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok krajského súdu v zmysle žalobného návrhu.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., a dospel k zisteniu, že odvolanie žalobcu je plne dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie, či súd prvého stupňa riadne zistil skutkový stav z vykonaných dôkazov, ako vec právne posúdil, keď žalobný návrh o náhradu škody s príslušenstvom zamietol.

Zamietnutie žalobného návrhu súd prvého stupňa odôvodnil tým, že pracovníci žalovaného vykonali všetky štandardné úkony smerujúce k overeniu správnosti údajov a následne vykonali výplatu prostriedkov v hotovosti. Výber bol nahlásený, podpis na výberovom lístku overený podľa podpisového vzoru, vyžiadané splnomocnenie (podpis splnomocňujúcej osoby sa zhodoval s podpisovým vzorom). číslo účtu, ako aj názov účtu boli správne, suma sa rovnala sume telefonicky nahlásenej dňa 10. 12. 1999.

V zmysle čl. 6 Obchodných podmienok Č. banka neručí za pravosť podpisu a nezodpovedá za škody, ktoré vzniknú v dôsledku napodobenia alebo falšovania podpisu podľa podpisových vzorov. V zmysle čl. 5 body 10 a 11 Obchodných podmienok Č. je majiteľ účtu povinný zachovávať mlčanlivosť o podpisovom vzore alebo iných overovacích kľúčoch dohodnutých s bankou pre akceptáciu príkazov k jeho účtu a je povinný ihneď oznamovať banke písomne všetky skutočnosti, ktoré môžu viesť k jeho bezdôvodnému obohateniu, alebo k neoprávnenému obohateniu cudzích osôb a k poškodeniu banky. Z dokazovania vyplynulo, že navrhovateľ si nesplnil tieto povinnosti. O existencii účtu, čísle, ako aj podpisovom vzore vedeli viacerí jeho zamestnanci. Medzi nimi aj p. R. M., ktorý

najmenej tri krát vyberal z daného účtu peňažné prostriedky. S menovaným zamestnancom ukončil žalobca pracovný pomer z dôvodu pokusu o krádež peňazí z kufríka majiteľa, asi týždeň pred realizovaným výberom. Žalobca vedel o tom, že tento zamestnanec vie o existencii účtu, pozná číslo účtu, pozná podpisový vzor a napriek tomu, nevykonal žiadne kroky smerujúce k zabráneniu zneužitia týchto údajov, t. j. nezmenil podpisový vzor, nekontaktoval žalovaného za účelom dohodnutia overovacieho kľúča a ani neoznámil žalovanému tieto skutočnosti, hoci mu táto povinnosť vyplýva z vyššie uvedených bodov Obchodných podmienok Č.. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za to, že žalobca v tomto konaní nepreukázal vierohodne zavinenie žalovaného, ani porušenie jeho povinností, preto návrh žalobcu na začatie konania v celom rozsahu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa s právnym posúdením veci súdom prvého stupňa nestotožnil.

Dňa 26. 11. 1998 uzatvorili žalovaný ako banka a žalobca ako majiteľ účtu, zmluvu o bežnom účte v zmysle ustanovení § 708 a nasledujúcich ustanovení Obchodného zákonníka, táto skutočnosť medzi účastníkmi nebola sporná. Žalobca v žalobnom návrhu nesprávne uviedol dňa „06. 11. 1998“, čo však nemá na predmet sporu žiadnu relevanciu, keďže obaja účastníci ako dôkaz v konaní zmluvu o bežnom účte zo dňa 26. 11. 1998 predložili, jej obsah je úplne zhodný a v konaní jej obsah účastníkmi nebol spochybnený. Odvolací súd sa touto skutočnosťou zaoberal len z dôvodu, že v rozsudku súdu prvého stupňa sa pri zmluve uvádzajú oba dátumy, čo by mohlo prípadne následne vyvolať dojem, že zmluvy o bežnom účte boli vlastne dve. Ďalej preto, že súd prvého stupňa uvádza, že z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca uzatvoril dňa 06. 11. 1998 so žalovaným zmluvu o bežnom účte č. X.. Zmluva o bežnom účte žiadne číslo nemá, pre rozhodnutie vo veci je to irelevantné. Uvedenému číslu totiž zodpovedá číslo korunového účtu, ktorý sa majiteľ účtu zaviazal v obchodnom styku s bankou a s tretími osobami uvádzať v zmysle bodu 2) veta pred čiarkou, zmluvy o bežnom účte zo dňa 26. 11. 1998 (v ďalšom texte len „zmluvy“).

Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 zákona č. 21/1992 Zb., v znení zmien a doplnkov, banky a pobočky zahraničných bánk vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné požadovať preukázanie totožnosti klienta pri každom obchode. Vykonanie obchodu so zachovaním anonymity klienta sú banka a pobočka zahraničnej banky povinné odmietnuť. Na účely tohto

ustanovenia možno totožnosť klientov preukázať dokladom totožnosti klienta 7ib) alebo podpisom klienta, ak je bez akýchkoľvek pochybnosti zhodný s podpisom klienta na podpisovom vzore uloženom v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, pri ktorého podpisovaní klient preukázal svoju totožnosť dokladom totožnosti; pri vykonávaní obchodu prostredníctvom technických zariadení sa totožnosť preukazuje osobným identifikačným číslom alebo obdobným kódom, ktorý banka alebo pobočka zahraničnej banky prideli klientovi. Pri maloletom klientovi, ktorý nemá doklad totožnosti, sa overuje totožnosť jeho zástupcu a predkladá sa doklad, z ktorého je zrejmé oprávnenie na zastupovanie.

Podľa § 37 ods. 2 tohto zákona, obchodom podľa odseku 1 sa rozumejú činnosti banky, ktoré vedú k vzniku, zmene alebo k zániku záväzkových vzťahov 7aa) medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a jej klientom, okrem nakladania s vkladmi na vkladných knižkách na doručiteľa v hotovosti, nakladania s vkladmi vo forme cenných papierov na doručiteľa v hotovosti a činnosti vykonávanej prostredníctvom zmenárenských automatov.

Poznámka pod čiarou 7aa) k ustanoveniu § 37 ods. 2 zákona znie: „Napríklad § 497 až § 507 a § 708 až § 719 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, § 778 až § 787 Občianskeho zákonníka“.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca dňa 26. 11. 1998 doručil žalovanému žiadosť o otvorenie bežného korunového účtu, na základe ktorej žiadosti, v tento deň zmluvu o bežnom účte podľa § 708 až § 719 Obchodného zákonníka uzavreli.

Podľa bodu 4) zmluvy, zmluvné strany berú na vedomie, že s peňažnými prostriedkami na účte, ktorý je predmetom zmluvy, sú splnomocnené disponovať len osoby, ktorých podpisy sú uvedené na formulári podpisových vzorov uloženom v banke. Zo žalovaným predloženého formulára podpisových vzorov k účtu žalobcu vyplýva, že jedinou osobou oprávnenou disponovať s peňažnými prostriedkami na účte žalobcu je Ing. A. H., a to samostatne, k čomu je pripojený jeho vlastnoručný podpis.

Podľa bodu 5) zmluvy, neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú Obchodné podmienky Č., a.s., zahraničnej pobočky v SR. Odlišné ustanovenia tejto zmluvy majú prednosť pred znením uvedených Obchodných podmienok.

Ďalej zo zmluvy vyplýva, že žalobca svojim podpisom potvrdil, že bol oboznámený s Obchodnými podmienkami Č., a.s., zahraničnej pobočky v SR, ktoré sa stali súčasťou zmluvy.

Podľa ustanovenia § 373 Obchodného zákonníka, kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

Žalobca v návrhu na začatie konania ako opísanie rozhodujúcich skutočností uviedol, že dňa 16. 12. 1999 obdržal výpis z účtu zo dňa 13. 12. 1999 z ktorého vyplýva, že v tento deň došlo z účtu žalobcu k výberu peňazí v hotovosti vo výške 1 200 000 Sk, v pobočke žalovaného na Křížnej ulici v Bratislave. Podľa prílohy k výpisu z účtu peniaze v uvedenej výške boli vyplatené P. M., ktorého údajne mal splnomocniť na tento úkon konateľ žalobcu Ing. A. H., ktorého podpis je uvedený na formulári podpisového vzoru v banke. Nie je pravdou, že zástupca žalobcu Ing. H. splnomocnil údajného P. M. na výber peňazí. Takúto osobu nepozná a splnomocnenie nepozná.

V konaní nebolo sporným, že k zmene zmluvy o bežnom účte zo dňa 26. 11. 1998, doplnením osoby splnomocnenej disponovať s peňažnými prostriedkami, ktorej podpis by musel byť uvedený na formulári podpisových vzorov uloženom v banke, nedošlo.

Podľa § 709 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám.

V posudzovanej veci účastníci konania v zmluve o bežnom účte ako podmienku pre disponovanie s peňažnými prostriedkami na účte, ktorý je predmetom zmluvy, dojednali, že sú to len osoby, ktorých podpisy sú uvedené na formulári podpisových vzorov uloženom v banke. K bežnému účtu žalobcu je vo formulári podpisových vzorov uloženom v banke uvedený len podpis Ing. A. H.. Zo zmluvného dojednania tak vyplýva, že iná osoba nemala dispozičné oprávnenie k účtu a nemohla vykonávať výbery či prevody. Osoba, ktorá nie je uvedená vo formulári podpisových vzoroch by mohla disponovať s peňažnými prostriedkami

na účte len vtedy, ak by to bolo dohodnuté v zmluve, vrátane dispozície na základe plnej moci.

Súd prvého stupňa v dôvodovej časti rozsudku uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že pracovníci vykonali všetky štandardné úkony smerujúce k overeniu správnosti údajov a následne vykonali výplatu prostriedkov v hotovosti. Výber bol nahlásený, podpis na výberovom lístku overený podľa podpisového vzoru, vyžiadané splnomocnenie (podpis splnomocňujúcej osoby sa zhodoval s podpisovým vzorom). Číslo účtu, ako aj názov účtu boli správne, suma sa rovnala sume telefonicky nahlásenej dňa 10. 12. 1999.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel však k úplne iným zisteniam. Základnou podmienkou pre disponovanie s prostriedkami na účte bolo, aby osoba, ktorá s nimi disponuje, bola osobou, ktorej podpis je uvedený na formulári podpisových vzorov uloženom v banke (bod 4 zmluvy). K výberu sumy 1 200 000 Sk dňa 13. 12. 1999 tak došlo v rozpore so zmluvným dojednaním, pretože túto sumu v hotovosti prevzala osoba, ktorá sa vydávala za P. M.. P. M. však nebol osobou, ktorej podpis by bol uvedený na formulári podpisových vzorov uloženom v banke k účtu žalobcu. Podľa zmluvy o bežnom účte tak nebola splnená podmienka vyplatiť hotovosť z účtu jeho majiteľa inej osobe, odlišnej od Ing. A. H..

Záver súdu prvého stupňa podľa ktorého žalobca v konaní nepreukázal vierohodne zavinenie žalovaného, ani porušenie jeho povinnosti, čo viedlo k zamietnutiu žaloby je úplne nesprávny.

Uniklo totiž pozornosti súdu prvého stupňa, že zodpovednosť za škodu porušením záväzkového vzťahu je objektívnou zodpovednosťou, kde sa pre vznik zodpovednosti nevyžaduje zavinenie. V prejednávanej veci tak predpokladom pre vznik zodpovednosti za škodu bolo porušenie povinnosti zo zmluvy o bežnom účte. Ako bolo poukázané, žalovaný porušil bod 4. zmluvy, keď hotovosť vo výške 1 200 000 Sk vyplatil inej, než oprávnenej osobe, ktoré zmluvné dojednanie má prednosť pred Obchodnými podmienkami žalovaného (bod 5, veta druhá zmluvy). Následkom porušenia povinnosti žalovaného zo záväzkového vzťahu bolo zmenšenie peňažných prostriedkov na bežnom účte žalovaného o 1 200 000 Sk, teda škodou žalobcu. Príčinná súvislosť medzi vznikom škody o porušením povinností je daná tým, že porušením povinnosti žalovaným spôsobená škoda vznikla.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil a žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 12. augusta 2009

**JUDr. Štefan Š a t k a, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.